

Projekt pt. „GOSPODARKA BAZA W NAUCZANIU PRZEDMIOTÓW ZAWODOWYCH”, nr WND – POKL.03.04.03-00-080/10,
jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego
Okres realizacji projektu: 01.02.2011 – 31.12.2013

PROGRAM PRAKTYK NAUCZYCIELI PRZEDMIOTÓW ZAWODOWYCH W BRANŻY ROLNO-SPOŻYCZEJ

Nr zawodu: 321, 512

Projekt pt. „GOSPODARKA BAZA W NAUCZANIU PRZEDMIOTÓW ZAWODOWYCH”, nr WND – POKL.03.04.03-00-080/10,
jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego
Okres realizacji projektu: 01.02.2011 – 31.12.2013

Spis treści

Wprowadzenie	3
1. Plan praktyki zawodowej	
Urządzanie i organizacja placówki żywienia	6
Sporządzanie oraz podawanie potraw i napojów	8
Rozliczanie kosztów działalności placówki żywienia	12
Produkcja roślinna	16
Produkcja zwierzęca	18
Mechanizacja rolnictwa	19
Ekonomika i zarządzanie przedsiębiorstwem w agrobiznesie	21

Projekt pt. „GOSPODARKA BAZA W NAUCZANIU PRZEDMIOTÓW ZAWODOWYCH”, nr WND – POKL.03.04.03-00-080/10,
jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego
Okres realizacji projektu: 01.02.2011 – 31.12.2013

Wprowadzenie

Kształcenie zawodowe podobnie jak wszystko co ma związek systemem oświaty w ogóle, a z procesem edukacji w szczególności, ma bezpośredni i niebagatelny wpływ na funkcjonowanie i rozwój społeczeństwa nie tylko w ujęciu lokalnym, lecz również znajduje swoje odbicie w ich kondycji w skali globalnej. To ono określa atrybuty potrzeb edukacyjnych, będąc równocześnie jedynym klientem tych usług.

Pierwszym i najważniejszym zadaniem kształcenia zawodowego jest odpowiedź na zróżnicowane potrzeby gospodarki a tym samym rynku pracy w poszczególnych jej gałęziach/branżach.

Nauczyciel realizując program kształcenia w zawodzie stawia sobie za cel przygotowanie aktywnego, mobilnego i skutecznie działającego pracownika.

Nauczyciel współczesnej szkoły powinien charakteryzować się otwartością, wyobraźnią, zdolnością do ciągłego kształcenia się i doskonalenia w wyniku czego będzie stosował w procesie nauczania treści adekwatne do potrzeb rynku i gospodarki.

Treści niniejszego programu stanowią odpowiedź na potrzeby nauczycieli przedmiotów zawodowych w branży rolno - spożywczej, które zostały zdiagnozowane w ramach projektu „Gospodarka bazą w nauczaniu przedmiotów zawodowych” współfinansowanego ze środków POKL oraz Skarbu Państwa, realizowanego w latach 2010 – 2013 na terenie woj. warmińsko-mazurskiego i woj. Pomorskiego.

Projekt pt. „GOSPODARKA BAZA W NAUCZANIU PRZEDMIOTÓW ZAWODOWYCH”, nr WND – POKL.03.04.03-00-080/10,
jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego
Okres realizacji projektu: 01.02.2011 – 31.12.2013

Część 1 – spożywcza [512]

1. Cele kształcenia

W wyniku procesu praktyk nauczyciel powinien zapoznać się z:

- zasadami urządzania i wyposażania placówki żywieniowej,
- schematem organizacyjnym placówki żywieniowej i poszczególnych działów zakładu gastronomicznego,
- planowaniem i organizacją pracy na poszczególnych stanowiskach placówki gastronomicznej,
- zakresem realizowanych zadań na różnych stanowiskach pracy,
- zasadami współpracy z zespołem w trakcie wykonywania zadań,
- przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy, wymagań ergonomii, ochrony przeciwpożarowej oraz ochrony środowiska,
- zasadami udzielania pierwszej pomocy w stanach zagrożenia zdrowia i życia,

2. Wykaz jednostek modułowych

Nr jednostki	Nazwa jednostki
1	Urządzanie i organizacja placówki żywienia
2*	Sporządzanie oraz podawanie potraw i napojów
3*	Rozliczanie kosztów działalności placówki żywienia

*W realizację modułu zaangażowane są osoby, zakwalifikowane na podstawie prowadzonych przedmiotów zawodowych do jednego z nich (2 lub 3).

Projekt pt. „GOSPODARKA BAZA W NAUCZANIU PRZEDMIOTÓW ZAWODOWYCH”, nr WND – POKL.03.04.03-00-080/10,
jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego
Okres realizacji projektu: 01.02.2011 – 31.12.2013

3. Schemat układu jednostek modułowych

Realizację programu należy rozpocząć od jednostki - Urządzenie i organizacja placówki żywienia.

Jednostki:

- Sporządzanie oraz podawanie potraw i napojów i
- Rozliczanie kosztów działalności placówki żywienia, mogą być realizowane równolegle.

4. Metoda kontroli realizacji procesu praktyk

Nauczyciele powinni prowadzić dziennik praktyk, w którym będą dokonywać zapisów z każdego dnia praktyki dotyczących: stanowiska pracy, godzin pracy, zakresu wykonywanych czynności, analizy pracy i wniosków wynikających z realizacji zadań zawodowych.

Opiekun praktyk potwierdza w dzienniku wykonanie zadań i liczbę przepracowanych godzin

Projekt pt. „GOSPODARKA BAZA W NAUCZANIU PRZEDMIOTÓW ZAWODOWYCH”, nr WND – POKL.03.04.03-00-080/10,
jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego
Okres realizacji projektu: 01.02.2011 – 31.12.2013

Urządzanie i organizacja placówki żywienia

1. Szczegółowe cele praktyki

W wyniku procesu praktyki nauczyciel powinien:

- poznać wyposażenie placówki gastronomicznej, jej specyfikę i charakter prowadzonej działalności,
- zapoznać się z organizacją pracy na różnych stanowiskach poszczególnych działów placówki gastronomicznej,
- zapoznać się z dokumentacją sporządzaną w placówce żywienia,
- uczestniczyć w sporządzaniu oferty reklamowej placówki żywienia,
- zapoznać się z zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy, wymaganiami ergonomii, ochrony przeciwpożarowej oraz ochrony środowiska,
- posłużyć się dokumentacją organizacyjno-produkcyjną placówki żywienia.

2. Materiał szkolenia w procesie praktyki

Poznanie organizacji pracy, regulaminów wewnętrznych oraz przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy obowiązujących w placówce żywienia.

Obliczanie kosztów urządzenia terenu otoczenia i dekoracji wnętrza placówki gastronomicznej.

Sporządzanie schematu organizacyjnego placówki żywienia.

Prowadzenie dokumentacji placówki żywienia.

Projekt pt. „GOSPODARKA BAZA W NAUCZANIU PRZEDMIOTÓW ZAWODOWYCH”, nr WND – POKL.03.04.03-00-080/10,

jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego
Okres realizacji projektu: 01.02.2011 – 31.12.2013

Określanie zakresu obowiązków na stanowiskach pracy w poszczególnych działach placówki żywienia.

Projektowanie modernizacji wyposażenia i urządzenia pomieszczeń magazynowych, produkcyjnych, handlowo – usługowych i miejsc rekreacji.

Organizowanie zaopatrzenia placówki oraz magazynowanie surowców i materiałów.

Projektowanie oferty reklamowej placówki żywienia.

4. Wskazania metodyczne do realizacji programu jednostki

Celem realizacji programu jednostki jest zapoznanie nauczycieli z organizacją i praktyczną działalnością placówki żywienia/zakładu gastronomicznego w rzeczywistych warunkach gospodarki rynkowej.

Przy wyborze placówki żywienia, w której odbywać się będzie praktyka zawodowa, należy przede wszystkim brać pod uwagę urządzenie placówki i organizację pracy.

Podczas praktyki nauczyciele powinni:

- zapoznać się z wyposażeniem, urządzeniem i organizacją pracy w placówce żywienia,
- wykonywać zadania zgodnie z harmonogramem prac,
- uczestniczyć w wykonywaniu zadań na stanowiskach odpowiedzialnych za urządzenie i organizowanie placówek żywienia,
- projektować modernizację wyposażenia stanowisk pracy w placówce żywienia,
- planować usprawnienie organizacji pracy w placówce.

Projekt pt. „GOSPODARKA BAZA W NAUCZANIU PRZEDMIOTÓW ZAWODOWYCH”, nr WND – POKL.03.04.03-00-080/10,
jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego
Okres realizacji projektu: 01.02.2011 – 31.12.2013

Sporządzanie oraz podawanie potraw i napojów

1. Szczegółowe cele praktyki

W wyniku procesu praktyki nauczyciel powinien:

1. Wykonać prace związane z obróbką wstępną surowców, a w szczególności:
  - a) poznać operacje i procesy jednostkowe stosowane w technologii gastronomicznej w przedsiębiorstwie,
  - b) poznać stosowane praktycznie metody przygotowania surowców, półproduktów i wyrobów gotowych zgodnie z recepturą,
  - c) zapoznać się z maszynami, urządzeniami, aparatami i sprzętem kuchennym stosowanym w procesie technologii gastronomicznej w przedsiębiorstwie,
  - d) zapoznać się ze stanowiskami pracy zorganizowanymi zgodnie z zasadami organizacji procesu produkcyjnego, przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy oraz systemem dobrej praktyki,
  - e) zapoznać się z metodami obróbki wstępnej i termicznej zgodnie z zasadami procesu technologicznego oraz z zachowaniem zasad bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony środowiska i wymagań ergonomii,
  - f) oceniać jakość surowców i potraw,
  - g) rozróżniać stosowane metody utrwalania żywności,
2. Sporządzić potrawy i napoje z różnych surowców, a w szczególności:
  - a) sporządzać potrawy z produktów zbożowych,
  - b) sporządzać potrawy z jaj i mleka,
  - c) sporządzać potrawy z warzyw, ziemniaków, grzybów i owoców,
  - d) sporządzać potrawy z mięsa zwierząt rzeźnych, drobiu i dziczyzny,
  - e) sporządzać potrawy z ryb i owoców morza poprzez:
    - dobór rodzaju ryb i owoców morza do potraw,
    - obróbkę wstępną różnych rodzajów ryb i owoców morza,
    - przygotowywanie półproduktów z ryb i owoców morza,

Projekt pt. „GOSPODARKA BAZA W NAUCZANIU PRZEDMIOTÓW ZAWODOWYCH”, nr WND – POKL.03.04.03-00-080/10,

jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego
Okres realizacji projektu: 01.02.2011 – 31.12.2013

- obróbkę termiczną ryb i owoców morza,
  - zastosowanie napojów alkoholowych w produkcji potraw z ryb i owoców morza,
  - sporządzanie potraw i zakąsek z ryb i owoców morza gotowanych, duszonych, pieczonych, zapiekanych i surowych,
  - zastosowanie żywności wygodnej z ryb i owoców morza,
  - dobór sosów, dodatków głównych i uzupełniających do potraw z ryb i owoców morza,
- f) sporządzać wypieki,
- g) sporządzać potrawy półmieszne,
- h) sporządzać napoje gorące i zimne poprzez:
- przygotowywanie naparów kawy i herbaty różnymi metodami,
  - sporządzanie różnych rodzajów napojów bezalkoholowych,
  - wykorzystanie właściwości leczniczych ziół do sporządzania napojów,
  - podawanie napojów do określonych potraw.
- i) przygotowywać potrawy dietetyczne poprzez:
- określanie produktów zalecanych i niedozwolonych w poszczególnych dietach,
  - planowanie jadłospisów według różnych rodzajów diet,
  - sporządzanie potraw dietetycznych,
  - dobór sposobu dekoracji potraw dietetycznych,
- j) przygotowywać potrawy kuchni polskiej i specjalności różnych regionów świata poprzez:
- dobieranie potraw i napojów w zestawy posiłków charakterystycznych dla kuchni staropolskiej codziennej i świątecznej,
  - sporządzanie i ocena organoleptyczna potraw i napojów kuchni staropolskiej,
  - rozróżnianie naczyń stosowanych w dawnej kuchni polskiej,
  - dobieranie potraw i napojów w zestawy posiłków charakterystycznych dla kuchni różnych regionów,

Projekt pt. „GOSPODARKA BAZA W NAUCZANIU PRZEDMIOTÓW ZAWODOWYCH”, nr WND – POKL.03.04.03-00-080/10,

jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego
Okres realizacji projektu: 01.02.2011 – 31.12.2013

- sporządzanie i ocena organoleptyczna potraw i napojów kuchni regionalnych,
- dobieranie naczyń i nakryć do podania sporządzonych potraw kuchni staropolskiej i kuchni regionalnych,
- sporządzanie i ocena organoleptyczna potraw kuchni krajów Europy, Bliskiego i Dalekiego Wschodu oraz Ameryki

Wskazane jest aby nauczyciele – praktykanci wykonywali prace związane ze sporządzaniem potraw i napojów w różnych działach produkcji, tj.:

- podać potrawy i napoje w różnych porach dnia i nocy,
- wykonać zadania związane z organizacją przyjęć okolicznościowych,
- zabezpieczyć próbki potraw do badań zgodnie z wymaganiami stacji sanitarno-epidemiologicznej,
- wykonać zadania we współpracy z zespołem,

2. Materiał nauczania

Wykonywanie pracy w dziale przygotowania surowców.

Wykonywanie prac dotyczących wstępnej obróbki ręcznej i mechanicznej.

Analizowanie wydajności surowców.

Sporządzanie i ocena organoleptyczna potraw gorących.

Organizowanie pracy w kuchni podczas przygotowywania potraw gorących.

Organizowanie pracy podczas przygotowywania potraw zimnych, deserów i ciastek.

Wydawanie potraw i napojów kelnerom.

Obsługa konsumentów w różnych porach.

Pobieranie i realizacja zamówień na potrawy i napoje.

Obsługa gości z zastosowaniem różnych sposobów oraz technik podawania potraw i napojów.

Analizowanie organizacji pracy kelnerów.

Uczestniczenie w organizacji przyjęcia okolicznościowego.

4. Wskazania metodyczne do realizacji programu jednostki

Program jednostki zawiera treści dotyczące sporządzania oraz podawania potraw i napojów w rzeczywistych warunkach pracy.

Projekt pt. „GOSPODARKA BAZA W NAUCZANIU PRZEDMIOTÓW ZAWODOWYCH”, nr WND – POKL.03.04.03-00-080/10,

jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego
Okres realizacji projektu: 01.02.2011 – 31.12.2013

W wyniku procesu praktyki nauczyciel powinien zapoznać się ze stosowanymi metodami dotyczącymi:

- analizy zakresu asortymentowej produkcji,
- projektowania zmian w karcie menu,
- produkcji i ekspedycji potraw z jadłospisu codziennego i okazjonalnego,
- planowania i wykonywania czynności dotyczących produkcji potraw w różnych działach placówki żywienia,
- obsługi gości,
- analizy i realizacji usług cateringowych.

Projekt pt. „GOSPODARKA BAZA W NAUCZANIU PRZEDMIOTÓW ZAWODOWYCH”, nr WND – POKL.03.04.03-00-080/10,
jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego
Okres realizacji projektu: 01.02.2011 – 31.12.2013

Rozliczanie kosztów działalności placówki żywienia

1. Szczegółowe cele kształcenia

W wyniku procesu praktyki nauczyciel powinien uczestniczyć w:

1. Prowadzeniu analizy zapotrzebowania lokalnego rynku na usługi gastronomiczne,
2. Kalkulowaniu kosztów przygotowania i serwowania potraw z uwzględnieniem kosztów obsługi poprzez:
  - a) stosowanie form ewidencji gospodarczej właściwych dla zakładu pracy,
  - b) sporządzanie dokumentację związaną z działalnością gospodarczą placówki żywienia,
  - c) ustalanie podstawowych kosztów związanych z produkcją i usługami gastronomicznymi,
  - d) sporządzanie kalkulacji cen na wyroby gotowe i usługi,
  - e) ocenianie czynników wpływających na poziom kosztów w przedsiębiorstwie,
  - f) ustalanie wyniku finansowego i przeprowadzanie jego analizy,
3. Ustalaniu zapotrzebowania różnych działów produkcyjnych i usługowych,
4. Sporządzaniu zamówień na artykuły spożywcze,
5. Przyjmowaniu towaru do magazynu zgodnie z fakturą i zasadami Dobrej Praktyki Higienicznej,
6. Wypełnianiu dokumentacji magazynowej,
7. Obliczaniu wysokości dziennych obrotów placówki żywienia,

2. Materiał nauczania

Analizowanie zgodności produkcji z zapotrzebowaniem lokalnego rynku.

Kalkulowanie cen potraw i napojów.

Planowanie produkcji placówki żywienia.

Projekt pt. „GOSPODARKA BAZA W NAUCZANIU PRZEDMIOTÓW ZAWODOWYCH”, nr WND – POKL.03.04.03-00-080/10,

jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego
Okres realizacji projektu: 01.02.2011 – 31.12.2013

Sporządzanie zapotrzebowania dla działu magazynowego.
Sporządzanie zamówienia, zamawianie towaru.
Organizowanie zakupu towarów i surowców.
Przyjmowanie zamówienia zgodnie z zasadami Dobrej Praktyki Produkcyjnej i Dobrej Praktyki Higienicznej.
Rozmieszczanie surowców w magazynach.
Wydawanie surowców i towarów handlowych z magazynu do innych działów placówki żywienia.
Prowadzenie dokumentacji magazynowej.
Rozliczanie produkcji dziennej w placówce żywienia.
Dokonywanie rozliczeń kelnerów z kuchnią i barem.
Rozliczanie dziennego utargu kelnera, analiza utargu.
Analizowanie systemu rozliczeń placówki żywienia.

3. Wskazania metodyczne do realizacji programu jednostki

Program jednostki zawiera treści dotyczące rozliczania kosztów działalności placówki żywienia.

Podczas realizacji programu należy zwrócić uwagę na:

1. Obliczanie kosztów działalności placówki żywienia,
2. Prowadzenie dokumentacji placówki żywienia, a w szczególności wykorzystując:
  - a) uproszczone formy ewidencji działalności gospodarczej w zakładzie gastronomicznym,
  - b) formy księgowości w małych podmiotach gospodarczych,
  - c) koszty, marże i ceny,
  - d) metody kalkulacji cen,
  - e) analizę rentowności.

W czasie trwania praktyki należy stwarzać sytuacje, w których nauczyciel będzie mógł podejmować samodzielnie decyzje oraz wykazać inicjatywę i twórczą postawę.

Podczas realizacji programu jednostki należy zwrócić uwagę na kształtowanie odpowiedzialności za powierzone zadania i podejmowane decyzje.

Projekt pt. „GOSPODARKA BAZA W NAUCZANIU PRZEDMIOTÓW ZAWODOWYCH”, nr WND – POKL.03.04.03-00-080/10,

jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego
Okres realizacji projektu: 01.02.2011 – 31.12.2013

Praktykanci powinni wykonywać zadania pod kierunkiem pracowników działu: magazynowo – produkcyjnego, ekspedycyjno – handlowego i/lub ekonomicznego.

Część 2 – rolnicza [321]

1. Cele kształcenia

W wyniku procesu praktyk nauczyciel powinien zapoznać się z:

- zasadami urządzania i wyposażania gospodarstwa rolnego,
- schematem organizacyjnym gospodarstwa rolnego,
- planowaniem i organizacją pracy na poszczególnych stanowiskach gospodarstwa rolnego,
- zakresem realizowanych zadań na różnych stanowiskach pracy,
- zasadami współpracy z zespołem w trakcie wykonywania zadań,
- przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy, wymagań ergonomii, ochrony przeciwpożarowej oraz ochrony środowiska,
- zasadami udzielania pierwszej pomocy w stanach zagrożenia zdrowia i życia,

2. Wykaz jednostek

Nr jednostki	Nazwa jednostki	Orientacyjna liczba godzin
1	Produkcja roślinna	60
2	Produkcja zwierzęca	60
3	Mechanizacja rolnictwa	60
4	Ekonomika i zarządzanie przedsiębiorstwem w agrobiznesie	60

*W realizację jednostek zaangażowane są osoby, zakwalifikowane na podstawie prowadzonych przedmiotów zawodowych do jednego z nich.

Projekt pt. „GOSPODARKA BAZA W NAUCZANIU PRZEDMIOTÓW ZAWODOWYCH”, nr WND – POKL.03.04.03-00-080/10,
jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego
Okres realizacji projektu: 01.02.2011 – 31.12.2013

3. Schemat układu jednostek modułowych

Jednostki modułowe z zasady powinny z zasady powinny być prowadzone łącznie, niemniej z uwagi na charakter praktyk nauczycielskich, w tym szczególnie i skonkretyzowane oczekiwania nauczycieli przedmiotów zawodowych co do uzupełnienia wiedzy w zakresie nauczanych przez siebie treści, uzasadniona staje się realizacja tego modułu który jest zgodny z nauczaniem przedmiotem. Nie oznacza to równocześnie, że treści nauczania z pozostałych jednostek nie mogą być włączone do procesu praktyk, lecz uzależnione to będzie od indywidualnych potrzeb nauczyciela i jego deklaracji w tym zakresie.

4. Metoda kontroli realizacji procesu praktyk

Nauczyciele powinni prowadzić dziennik praktyk, w którym będą dokonywać zapisów z każdego dnia praktyki dotyczących: stanowiska pracy, godzin pracy, zakresu wykonywanych czynności, analizy pracy i wniosków wynikających z realizacji zadań zawodowych.

Opiekun praktyk potwierdza w dzienniku wykonanie zadań i liczbę przepracowanych godzin

Projekt pt. „GOSPODARKA BAZA W NAUCZANIU PRZEDMIOTÓW ZAWODOWYCH”, nr WND – POKL.03.04.03-00-080/10,
jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego
Okres realizacji projektu: 01.02.2011 – 31.12.2013

PRODUKCJA ROŚLINNA

1. Szczegółowe cele praktyki

W wyniku procesu praktyki nauczyciel powinien zapoznać się z:

- czynnikami środowiska oraz specyfiką i charakterem prowadzonej działalności,
- nowoczesnymi metodami uprawy roli,
- nawożeniem roślin uprawnych ,
- ochroną roślin uprawnych ,
- organizacją hodowli roślin oraz kontrolą jakości odmian,
- projektowaniem i wprowadzaniem płodozmianów w gospodarstwie,
- technologią produkcji zbóż oraz standardami jakościowymi w produkcji,
- technologią produkcji roślin okopowych,
- technologią produkcji roślin przemysłowych
- technologią produkcji roślin pastewnych

2. Materiał szkolenia w procesie praktyki

Orka i ocena jej jakości. Przygotowanie roli do siewu, stosowanie nawozów organicznych i mineralnych w gospodarstwie. Zwalczanie chorób, szkodników i roślin. Przygotowanie materiału siewnego oraz siew. Zbiór i przechowywanie roślin uprawnych. Wykonywanie zabiegów pielęgnacyjnych na użytkach zielonych oraz koszenie i kisenie roślin uprawnych.

Projekt pt. „GOSPODARKA BAZA W NAUCZANIU PRZEDMIOTÓW ZAWODOWYCH”, nr WND – POKL.03.04.03-00-080/10,

jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego
Okres realizacji projektu: 01.02.2011 – 31.12.2013

4. Wskazania metodyczne do realizacji programu jednostki

Celem realizacji programu jednostki jest zapoznanie nauczycieli z organizacją i praktyczną działalnością gospodarstwa rolnego w rzeczywistych warunkach gospodarki rynkowej.

Przy wyborze placówki żywienia, w której odbywać się będzie praktyka zawodowa, należy przede wszystkim brać pod uwagę urządzenie placówki i organizację pracy.

Podczas praktyki nauczyciele powinni:

- zapoznać się z wyposażeniem, urządzeniem i organizacją pracy w gospodarstwie oraz zakresem jego produkcji
- wykonywać zadania zgodnie z harmonogramem prac,
- uczestniczyć w wykonywaniu zadań na stanowiskach odpowiedzialnych za proces produkcji rolnej
- projektować modernizację wyposażenia stanowisk pracy w gospodarstwie
- planować usprawnienie organizacji pracy w gospodarstwie.

Podstawy architektury krajobrazu

Rośliny ozdobne

Projektowanie terenów zielonych (rysunek odręczny)

Komputerowe projektowanie terenów zielonych

Pielęgnacja terenów zielonych

Projekt pt. „GOSPODARKA BAZA W NAUCZANIU PRZEDMIOTÓW ZAWODOWYCH”, nr WND – POKL.03.04.03-00-080/10,
jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego
Okres realizacji projektu: 01.02.2011 – 31.12.2013

PRODUKCJA ZWIERZĘCA

1. Szczegółowe cele praktyki

W wyniku procesu praktyki nauczyciel powinien zapoznać się z:

- anatomią i fizjologią zwierząt w gospodarstwie,
- racjonalnym żywieniem zwierząt i metodami konserwacji i przechowywania pasz,
- wymogami zoohigienicznymi budynków inwentarskich,
- higieną żywienia i pojenia zwierząt,
- technologią produkcji mleka,
- technologią produkcji żywca wołowego,
- technologią produkcji wełny,
- technologią produkcji żywca jagnięcego,
- technologią produkcji żywca wieprzowego,
- pielęgnowaniem i zasadami obchodzenia się z końmi,
- standardami jakościowymi w produkcji jaj i mięsa drobiowego oraz bezpieczeństwa żywności,
- ekologicznymi metodami chowu drobiu.

2. Materiał nauczania

Kiszzonek i sianokiszzonek dla zwierząt. Dekornizacja rogów i korekcja racic u bydła i u owiec. Udzielanie pomocy przy porodzie u bydła. Obsługa bydła, owiec w owczarni, kóz. Przygotowanie kojca do porodu i opieka nad noworodkami zwierząt. Obsługa trzody chlewnej. Całodzienna obsługa koni, żywienie i pielęgnacja.

Całodzienna obsługa drobiu, żywienie i selekcja jaj.

Projekt pt. „GOSPODARKA BAZA W NAUCZANIU PRZEDMIOTÓW ZAWODOWYCH”, nr WND – POKL.03.04.03-00-080/10,
jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego
Okres realizacji projektu: 01.02.2011 – 31.12.2013

4. Wskazania metodyczne do realizacji programu jednostki

W wyniku procesu praktyki nauczyciel powinien zapoznać się ze stosowanymi metodami dotyczącymi projektowania, organizowania i wykonywania prac składających się na technologie produkcji zwierzęcej. Szczególną uwagę należy zwrócić na:

- dobrostanem zwierząt,
- przestrzeganiem przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej, ochrony zwierząt, ochrony środowiska oraz bezpieczeństwa żywnościowego.

MECHANIZACJA ROLNICTWA

1. Szczegółowe cele kształcenia

W wyniku procesu praktyki nauczyciel powinien zapoznać się z:

- znaczeniem mechanizacji w rolnictwie,
- programami komputerowymi do wspomaganie projektowania,
- mechanizacją prac w produkcji roślinnej,
- pojazdami stosowanymi w rolnictwie,
- mechanizacją prac w produkcji zwierzęcej,
- użytkowaniem energii elektrycznej oraz wykorzystaniem niekonwencjonalnych źródeł energii,

Projekt pt. „GOSPODARKA BAZA W NAUCZANIU PRZEDMIOTÓW ZAWODOWYCH”, nr WND – POKL.03.04.03-00-080/10,

jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego
Okres realizacji projektu: 01.02.2011 – 31.12.2013

– gospodarką sprzętem rolniczym oraz jakością i formą usług technicznych dla rolnictwa

2. Materiał nauczania

Wykonywanie prac ślusarskich i spawalniczych. Ocena stanu technicznego, usuwanie usterek w pojazdach rolniczych. Organizacja pracy agregatami ciągnikowymi w gospodarstwie. Wykonywanie prac maszynami samojezdnymi: siewczarniami polowymi, kombajnami zbożowymi, kombajnami ziemniaczanymi, kombajnami do zbioru buraków. Ocena stanu technicznego oraz usuwanie usterek w narzędziach i maszynach rolniczych. Obsługa urządzeń do mechanizacji prac w produkcji zwierzęcej. Ocena stanu technicznego, usuwanie usterek w maszynach i urządzeniach stosowanych w produkcji zwierzęcej. Ocena jakości i efektów prac wykonanych sprzętem rolniczym.

3. Wskazania metodyczne do realizacji programu jednostki

Podczas realizacji programu należy zwrócić uwagę na:
poszerzenie wiedzy z zakresu podstaw techniki, mechanizacji prac w produkcji roślinnej i zwierzęcej, pojazdów rolniczych, środków transportowych, wybranych zagadnień z elektrotechniki, eksploatacji sprzętu rolniczego i projektowania procesów technologicznych oraz gospodarki sprzętem rolniczym i usług technicznych w rolnictwie.

Projekt pt. „GOSPODARKA BAZA W NAUCZANIU PRZEDMIOTÓW ZAWODOWYCH”, nr WND – POKL.03.04.03-00-080/10,

jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego
Okres realizacji projektu: 01.02.2011 – 31.12.2013

W czasie trwania praktyki należy stwarzać sytuacje, w których nauczyciel będzie mógł podejmować samodzielnie decyzje oraz wykazać inicjatywę i twórczą postawę.

Podczas realizacji programu jednostki należy zwrócić uwagę na kształtowanie odpowiedzialności za powierzone zadania i podejmowane decyzje.

Praktykanci powinni wykonywać zadania pod kierunkiem pracowników.

EKONOMIKA I ZARZĄDZANIE PRZEDSIĘBIORSTWEM W AGROBIZNESIE

1. Szczegółowe cele kształcenia

W wyniku procesu praktyki nauczyciel powinien zapoznać się z:

- miejscem rolnictwa w systemie agrobiznesu,
- strukturą organizacyjną gospodarstwa rolnego,
- specyficznymi cechami procesu pracy i procesu produkcji w rolnictwie,
- znaczeniem rachunkowości w gospodarstwie rolnym,
  - specyfiką gospodarstwa rolnego jako podmiotu rynkowego,
- metodami zarządzania stosowanymi w rolnictwie oraz proces podejmowania decyzji.

2. Materiał nauczania

Organizacja pracy i produkcji w gospodarstwie rolnym. Stosowanie standardów UE w zakresie jakości i bezpieczeństwa zdrowotnego.

Stosowanie przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ochrony przeciwpożarowej.

Projekt pt. „GOSPODARKA BAZA W NAUCZANIU PRZEDMIOTÓW ZAWODOWYCH”, nr WND – POKL.03.04.03-00-080/10,

jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego
Okres realizacji projektu: 01.02.2011 – 31.12.2013

Stosowanie instrumentów marketingu i promocji w działalności rolniczej.
Sprzedaż produktów rolniczych. Dokumentowanie prowadzenia działalności rolniczej: podatki, ubezpieczenia, dopłaty bezpośrednie, zakupy, sprzedaż.

3. Wskazania metodyczne do realizacji programu jednostki

Podczas realizacji programu należy zwrócić uwagę na:

powiązania między gospodarstwem/przedsiębiorstwem rolnym, a otoczeniem mikro- i makroekonomicznym;

przepisy prawne przydatne w prowadzeniu działalności rolniczej oraz na potrzeby wdrażania nowoczesnych technik zarządzania przedsiębiorstwem/gospodarstwem, ze względu na dynamiczny rozwój konkurencyjności na rynku.

W czasie trwania praktyki należy stwarzać sytuacje, w których nauczyciel będzie mógł podejmować samodzielnie decyzje oraz wykazać inicjatywę i twórczą postawę.

Podczas realizacji programu jednostki należy zwrócić uwagę na kształtowanie odpowiedzialności za powierzone zadania i podejmowane decyzje.

Praktykanci powinni wykonywać zadania pod kierunkiem pracowników.

Projekt pt. „GOSPODARKA BAZA W NAUCZANIU PRZEDMIOTÓW ZAWODOWYCH”, nr WND – POKL.03.04.03-00-080/10,
jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego
Okres realizacji projektu: 01.02.2011 – 31.12.2013

Podstawą opracowania programu są:

- Podstawa programowa kształcenia w zawodzie (Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 15 czerwca 2011 r. w sprawie podstaw programowych) (DzU Nr 141, z 2011 r., poz. 826)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 lutego 2012 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia w zawodach Dz.U. 2012 nr 0 poz. 184
- Programy nauczania w zawodzie technik budownictwa,
- Krajowy Standard Kwalifikacji Zawodowych